

Ο Βοτανικός Κήπος Τροόδους

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΒΑΘΜΙΑ ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΜΕΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το πρόγραμμα αυτό προσφέρεται, για τους/τις μαθητές/μαθήτριες της Μέσης Γενικής και Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης.

Ανάλογα με την τάξη που συμμετέχει στο πρόγραμμα εφαρμόζονται διαβαθμισμένες δραστηριότητες. Ενδεικτικές δραστηριότητες παρουσιάζονται στο στάδιο εφαρμογής του προγράμματος.

Το πρόγραμμα είναι μονοήμερο ή ολοήμερο (09:00-13:30 ή 09:00-16:00).

Σημείωση 1: Σε συνεργασία με το προσωπικό του Κέντρου και τους/τις συνοδούς εκπαιδευτικούς, το γενικό πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος, όπως παρουσιάζεται παρακάτω, μπορεί να αναπροσαρμοστεί και να διαφοροποιηθεί ως προς τις δραστηριότητες και τον τρόπο ανάπτυξής του, με βάση τις ανάγκες της κάθε ομάδας.

Σημείωση 2: Το πρόγραμμα μπορεί να ξεκινήσει με τη μελέτη πεδίου στην περιοχή του Αμιάντου και να καταλήξει στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Πεδουλά.

ΣΤΟΧΟΙ

Οι μαθητές/μαθήτριες αναμένεται να:

- εξοικειωθούν με τον βοτανικό κήπο Τροόδους ως χώρο ενημέρωσης και γνωριμίας με τη βιοποικιλότητα του τόπου μας αλλά και διατήρησης και προστασίας της φυσικής μας κληρονομιάς,
- εισαχθούν σε βασικές έννοιες όπως κλιματική αλλαγή, περιβαλλοντική υποβάθμιση τοπίου, αποκατάσταση τοπίου, ενδημικά και σπάνια φυτά,
- γνωρίσουν τα φυτά και βότανα της Κύπρου μέσα από τη μελέτη του βοτανικού κήπου του Αμιάντου,
- ενημερωθούν για τους τρόπους αποκατάστασης του τοπίου της περιοχής,
- αντιληφθούν τις διαφορές που υπάρχουν ανάμεσα στις έννοιες «ενδημικά», «ξενικά», «επιγενή» και «ιθαγενή» φυτά,
- εξοικειωθούν με τις προσεγγίσεις και τις προσπάθειες διατήρησης ενδημικών, σπάνιων και απειλούμενων ειδών και τον ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει ένας βοτανικός κήπος στην επιτυχία των προσπαθειών αυτών,
- κατανοήσουν ότι η φυσική μας κληρονομία είναι σημαντική για τη διαμόρφωση της ταυτότητας του τόπου μας,
- αντιληφθούν ότι το Εθνικό Δασικό Πάρκο του Τροόδους και η Κύπρος γενικότερα αποτελούν σημαντικές περιοχές βιοποικιλότητας στη Μεσόγειο,
- διερευνήσουν τις επιπτώσεις της υποβάθμισης περιβάλλοντος στη βιοποικιλότητα ενός τόπου,
- αναπτύξουν συμπεριφορές εκτίμησης, σεβασμού και προστασίας της φυσικής μας κληρονομιάς.

ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

9:00 - 9:30

Αφιξη - Καλωσόρισμα και ξενάγηση στο Κέντρο.

9:30 - 10:10

Συζήτηση με τους/τις μαθητές/μαθήτριες, μέσα από τη μελέτη άρθρων και άλλου υλικού για τη σημασία των βοτανικών κήπων ως χώρων διατήρησης της βιοποικιλότητας ενός τόπου. Ετοιμασία ερωτήσεων που μπορούν να υποβληθούν στον/στη δασονόμο του βοτανικού κήπου Τροόδους.

10:10 - 13:30

Μετάβαση στον βοτανικό κήπο Τροόδους και μελέτη πεδίου στην περιοχή. Ξενάγηση στο μουσείο του βοτανικού κήπου από τον/την εκπρόσωπο του Τμήματος Δασών και παρακολούθηση 10λεπτης ταινίας για τη βιοποικιλότητα του εθνικού πάρκου του Τροόδους. Υποβολή ερωτήσεων για τον βοτανικό κήπο που έχουν ετοιμαστεί από τους/τις μαθητές/μαθήτριες, και αφορούν: α) σε ιστορικά στοιχεία που συνδέονται με τον βοτανικό κήπο, β) στην αξία του στην προστασία, διατήρηση και ανάδειξη της βιοποικιλότητας της περιοχής γ) στις διαδικασίες συντήρησής του κ.λπ.

Περιήγηση στον εσωτερικό χώρο του κτηρίου του Βοτανικού κήπου, ο οποίος περιλαμβάνει πληροφορίες για το πρώην μεταλλείο. Παρουσίαση φωτογραφικού υλικού για τη λειτουργία και την ιστορία του λατομείου Αμιάντου. Ενημέρωση από τον/την εκπρόσωπο του Τμήματος Δασών για τις επίπονες και δαπανηρές προσπάθειες που καταβάλλονται για την αποκατάσταση του εδάφους και της βλάστησης στην περιοχή που έχει υποβαθμιστεί από τις δραστηριότητες του μεταλλείου.

Επιπλέον, στον χώρο μπορούν να γίνουν δραστηριότητες διερεύνησης αναφορικά με τη χρήση (πριν και τώρα) του κτηρίου που βρίσκονται οι μαθητές/μαθήτριες, τα στάδια που ακολουθούνται για την αποκατάσταση του τοπίου, τα φυτά που μπορούμε να βρούμε στην ευρύτερη οροσειρά του Τροόδους (ενδημικά και μη), τις κύριες απειλές που αντιμετωπίζει η χλωρίδα του τόπου μας. Επίσης οι μαθητές/μαθήτριες θα έχουν την ευκαιρία να μελετήσουν διάφορα απολιθώματα και να μάθουν να μετρούν την ηλικία ενός δέντρου με βάση τους δακτυλίους κορμών σε δείγματα που υπάρχουν στο κτήριο.

Ακολουθούν δραστηριότητες στον εξωτερικό χώρο του Βοτανικού κήπου. Οι μαθητές/μαθήτριες κινούνται ελεύθερα στον χώρο και γνωρίζουν διάφορα φυτά που υπάρχουν σε αυτόν. Σημειώνουν την επιστημονική τους ονομασία, την κοινή τους ονομασία και κατά πόσο το κάθε είδος είναι ενδημικό, ιθαγενές, ξενικό ή επιγενές.

Έπειτα, σε κάποιους μαθητές/κάποιες μαθήτριες δίνονται καρτέλες με περαιτέρω πληροφορίες για κάποια φυτά και αναλαμβάνουν μέσα από υπόδυση ρόλου να ενημερώσουν τους/τις υπόλοιπους μαθητές/υπόλοιπες μαθήτριες για στοιχεία που χαρακτηρίζουν τα συγκεκριμένα φυτά.

Τέλος, οι μαθητές/μαθήτριες ζωγραφίζουν σε δοσμένο χάρτη του βοτανικού κήπου τα φυτά και τα δέντρα που τους έχουν κάνει εντύπωση. Καταγράφουν τις ονομασίες τους και προσθέτουν οποιαδήποτε άλλα στοιχεία θα ήθελαν να περιλαμβάνονται στον κήπο αυτό.

13:30

Αναχώρηση και επιστροφή στο σχολείο.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ-ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Σε περίπτωση που επιλεγεί από την ομάδα το απογευματινό πρόγραμμα (09:00-16:00) για ανάπτυξη του συγκεκριμένου θέματος, οι μαθητές/μαθήτριες επιστρέφουν στο Κέντρο και συνεχίζουν το πρόγραμμα με ανατροφοδοτικού τύπου δραστηριότητες.

Στο απογευματινό πρόγραμμα οι μαθητές/μαθήτριες έχουν μεσημεριανό διάλειμμα. Για τον σκοπό αυτό μπορούν να έχουν μαζί τους μεσημεριανό φαγητό, ή το σχολείο μπορεί να κάνει διευθετήσεις για να γευματίσουν σε εστιατόριο της περιοχής.

Συστήνεται όπως οι μαθητές/μαθήτριες:

- Έχουν φωτογραφική μηχανή ή βιντεοκάμερα.
- Έχουν μαζί τους κασετίνα στην οποία να υπάρχουν ψαλίδι, γόμα και μολύβι ή στυλό.
- Φορούν αθλητικά παπούτσια και είναι κατάλληλα ντυμένοι/ντυμένες για εξόρμηση σε υπαίθριους χώρους.

Τα φύλλα εργασίας και τα όργανα ή οποιοσδήποτε άλλος εξοπλισμός χρειάζεται για την εφαρμογή των προγραμμάτων παρέχεται από το Κέντρο.